

ESG – vil vejmyndigheden vise vejen?

6. December 2023

Temaer

- Introduktion til ESG
- ESRS-standarderne
- Hvordan anvender parterne standarderne

ESG

Environmental

- Bæredygtig energi, miljøretlige krav og standarder, bæredygtig udbud og IT...

Social

- Medarbejderpolitikker, diversitet og ligebehandling, menneskerettigheder...

Governance

- Implementering og bæredygtighedsprincipper i ledelsesmæssige værdigrundlag, bestyrelsesarbejde, tilsyn og kontrol, antikorrupsion...

Fra grønne regnskaber til ESG

Udviklingen fra grønne regnskaber til ESG

Grønne regnskaber

- Grønne regnskaber blev afskaffet i 2015
- Formålet var at informere offentligheden om de største og mest miljøtunge virksomheders miljøforhold
- Indeholder en redegørelse fra virksomheders ledelse og en oversigt over (i) forbrug af ressourcer og (ii) udledninger og affaldsmængder
- Udspringer af lov om miljøbeskyttelse
- Ubrugelige og overhalet af virksomhedernes frivillige miljørapportering

Startskuddet til ESG

- Bæredygtighed i årsrapporten er reguleret i årsregnskabslovens § 99 a
- Store virksomheder i regnskabs klasse C og virksomheder i regnskabsklasse D skal redegøre for deres arbejde med samfundsansvar
- Pligt til at offentliggøre en redegørelse for samfundsansvar
- Politikker for samfundsansvar (ej pligt)
- Obligatoriske oplysninger
- Mange virksomheder vælger at udarbejde egentlige ESG rapporter

EU's overordnede ESG regulering

Niveau 1

Disclosuresforordningen

Taksonomiforordningen

Rapporteringsdirektivet

[Due diligence-direktivet]

Niveau 2

Regulerings-mæssige tekniske standarder

KPI'er & tekniske screeningskriterier

Standarder for bæredygtighedsrapportering

[N/A]

Formål

Reducere informationsasymmetrien mellem finansielle markedsdeltagere/rådgivere og slutinvestorer

Klassificeringssystem for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter.

Standardiseret og udvidet ESG rapportering

Fremme bæredygtig og ansvarlig virksomhedsadfærd i de globale værdikæder

Hvem påvirkes direkte og hvornår?

		Taksonomiforordningen (Artikel 8)	Regnskabs-/rapporteringsdirektivet (Artikel 19a og 29a)
2023-2024		<p>Store virksomheder af <i>interesse for offentligheden</i> med +500 ansatte og virksomheder af interesse for offentligheden, som er modervirksomheder i en koncern med +500 ansatte.</p> <ul style="list-style-type: none"> Taksonomi: Rapportering i 2023 og 2024 (for 2022 og 2023) om KPI'er (Oms, CapEx og OpEx) Rapportering i 2025 for regnskabsåret 2024 i henhold til fuldt regelsæt (formelt set implementeret ved Taksonomiforordningen og (formentlig) årsregnskabsloven). 	
2025-2026		<p>Store virksomheder og modervirksomheder i store koncerner, som overskrider 2 af 3 tærskel-værdier : (1) +250 ansatte; (2) balancesum +€20m; (3) nettoomsætning +€40m.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rapportering efter fuldt regelsæt i 2026 for regnskabsåret 2025. 	
2027-2029		<p>Små og mellemstore børsnoterede virksomheder, undtagen mikrovirksomheder.</p> <p>Rapportering efter fuldt regelsæt i 2027 for 2026, men rapportering for 2026 og 2027 kan fravælges, dvs. første obligatoriske rapportering i 2029 om regnskabsåret 2028.</p>	

Taksonomiforordningen

Overblik

Hvad?

- Fælles klassificeringssystem
- Øger gennemsigtigheden
- Kanalisere private pengestrømme mod grønne investeringer og bæredygtige aktiviteter

Hvem?

- Finansielle markedsdeltagere
- Virksomheder omfattet af regnskabsdirektivets artikel 19 a og 29 a

Hvornår?

- Siden 1. januar 2022
- 2 klimamål fra den 1. januar 2022
- 4 miljømål fra den 1. januar 2024

KPI'er

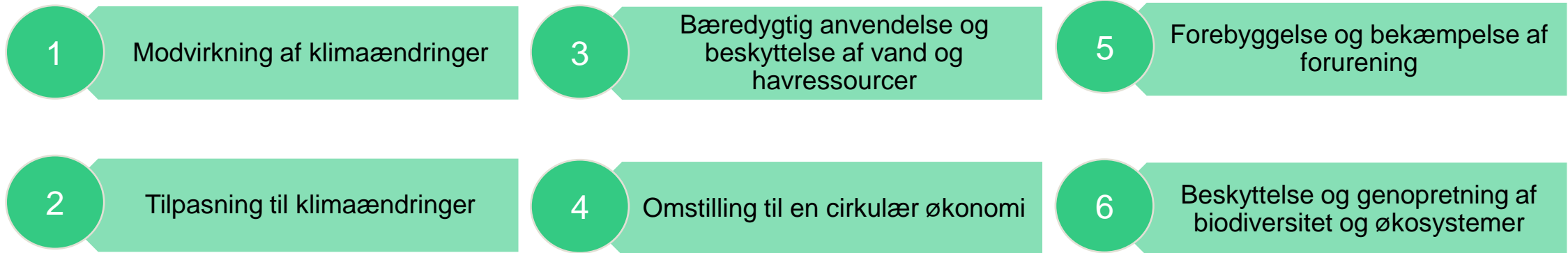

- Omsætning
- Kapitaludgifter (investeringer)
- Driftsudgifter
- Specifikke nøgleresultatindikatorer

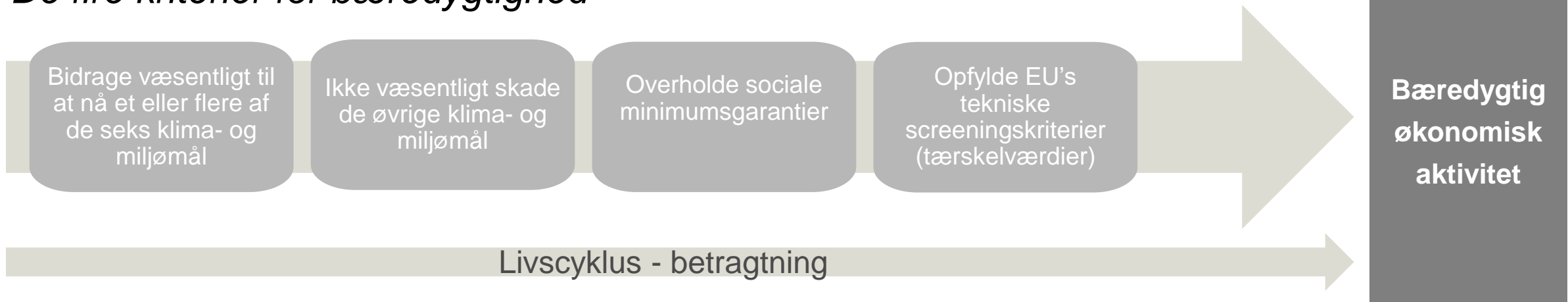

Hvad er EU's taksonomi

De seks klima- og miljømål

De fire kriterier for bæredygtighed

Rapporteringsdirektivet (CSRD)

Overblik

Hvad?

- Forbedrede krav til bæredygtighedsrapportering
- Enkelt elektronisk rapporteringsformat
- Revision og sikring af bæredygtighedsrapportering

Hvem og hvornår?

- 2024 (for 2023) → Store børsnoterede virksomheder
- 2025 (for 2024) → Store børsnoterede virksomheder (det fulde regelsæt)
- 2026 (for 2025) → Store virksomheder
- 2027 (for 2026) → Børsnoterede SMV'er
- 2029 (for 2028) → filialer til tredjelandsvirksomheder

Hvordan?

- Obligatoriske standarder for bæredygtighedsrapportering
- Sammenlignelig bæredygtighedsrapportering
- Dobbelt væsentlighedsperspektiv

Rapporteringsdirektivet (CSRD)

Hvad skal der rapporteres om?

Væsentligt udvidede oplysninger samt præcisering af visse af de oplysninger, som virksomheder er underlagt i dag:

- **Miljøforhold** (klimaforandringer, vandressourcer, cirkulær økonomi, forurening og biodiversitet)
- **Sociale forhold** (lige muligheder for alle, arbejdsforhold, respekt for menneskerettigheder m.m.)
- **God selskabsledelse** (ledelsens opgaver i forhold til virksomhedens bæredygtighed samt virksomhedens kontrol og risikostyring i forhold til bæredygtighedsrisici)
- **Forretningsmodel og strategi** i forhold til bæredygtighed
- Beskrivelse af virksomhedens **mål**, som relaterer sig til **bæredygtighedsforhold**
- Oplysninger om **due diligence-processer** i forhold til bæredygtighedsrisici

Standarder fastsætter oplysningskrav – både generiske og sektorspecifikke

Rapporteringsdirektivet – ESRS standarder

DE GENERISKE STANDARDER

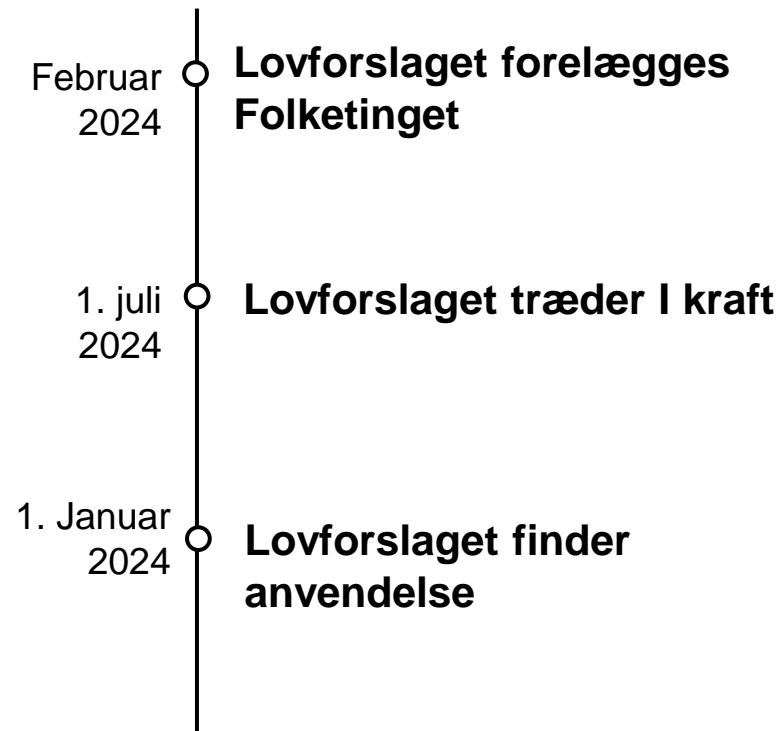
Overordnede standarder	Miljø	Sociale forhold	Governance
ESRS 1 Generelle principper	ESRS E1 – Klimaforandringer	ESRS S1 – Egne medarbejdere	ESRS G1 – Forretningsadfærd
ESRS 2 Generelle, strategiske, governance og væsentligheds-vurderings-oplysninger	ESRS E2 - Forurening	ESRS S2 – Medarbejdere i værdikæden	
	ESRS E3 – Vand- og havmiljø	ESRS S3 – Påvirkning på samfundet	
	ESRS E4 – Biodiversitet og økosystemer		
	ESRS E5 – Ressourcer og cirkulær økonomi	ESRS S4 – Forbrugere og slutbrugere	

SEKTORSPECIFIKKE & SMV STANDARDER (*udestår*)

Ny governance-struktur med både et finansielt spor og et bæredygtighedsspor

Implementering af CSRD i dansk ret

Forventet tidslinje

Væsentlige nedslagspunkter

Flere virksomheder vil blive omfattet af den danske implementering, end EU kræver.

Høringsudkastet foreslår at hæve de nuværende grænser for hhv. mikro-, små og mellemstore virksomheder.

Bæredygtighedsrapporteringen skal medtages i ledelsesberetningen og forsynes med en revisorerklæring med begrænset sikkerhed.

Dobbelt væsentligheds- perspektiv

1

Outside in perspective: Virksomheden rapporterer om, hvordan bæredygtighedsforhold finansielt kan påvirke den (*financial materiality*)

2

Inside out perspective : Virksomheden rapporterer om, hvordan den kan påvirke mennesker, miljø- og klimaforhold (*impact materiality*)

Eksempel

En virksomhed foretager en tilfredshedsundersøgelse blandt sine medarbejdere og bliver klar over, at medarbejderne er utilfredse samt umotiverede.

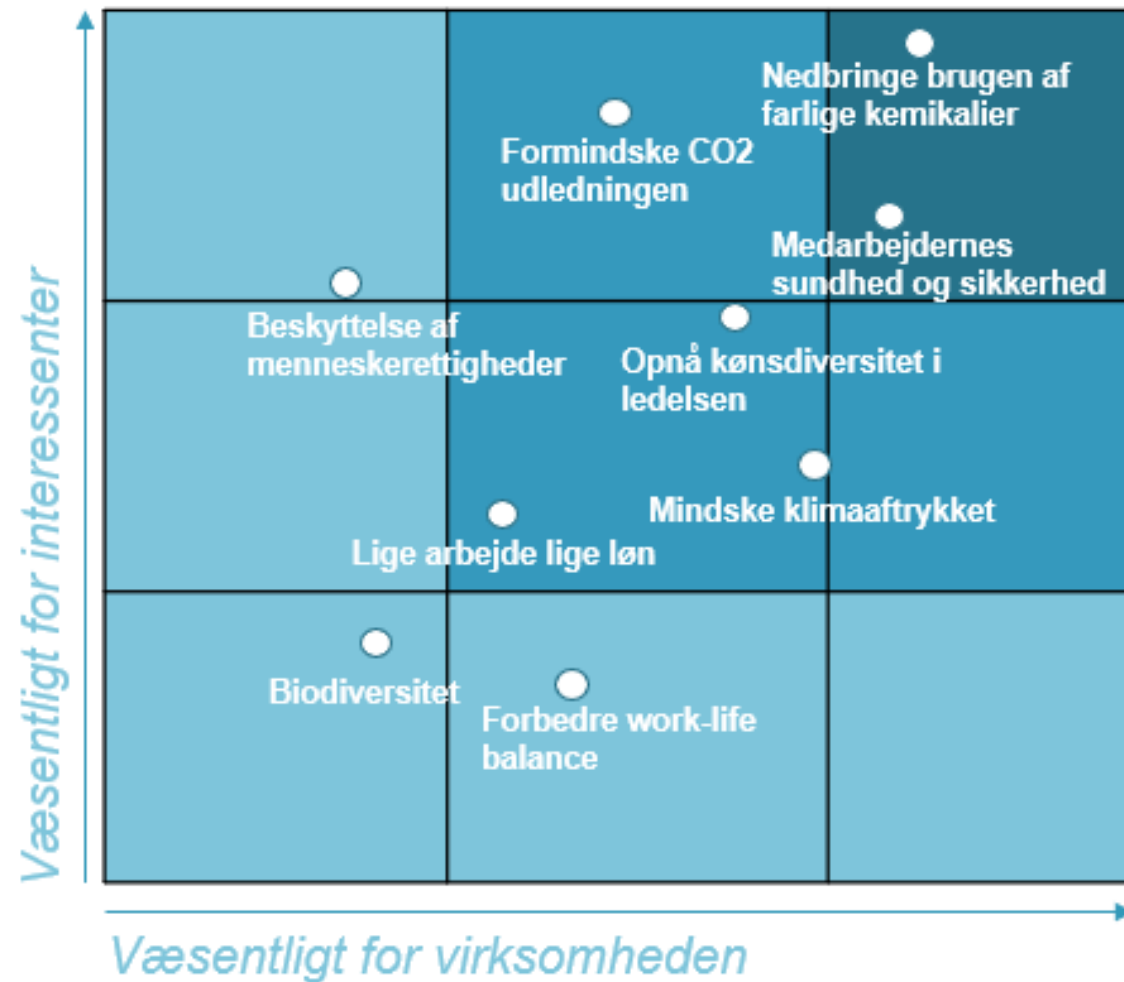
Det traditionelle

væsentlighedsperspektiv: Uproduktive medarbejdere påvirker virksomhedens omsætning (**outside in – perspektiv**).

Det dobbelte

væsentlighedsperspektiv: Uproduktive medarbejdere påvirker virksomhedens omsætning (**outside in – perspektiv**). Virksomhedens ledelse påvirker medarbejdernes tilfredshed (**inside out – perspektiv**).

Dobbelt væsentlighedsvurdering

Overblik

Foreslået tilgang til dobbelt væsentlighedsvurdering

Forberedelse

Inddragelse

Inddragelse af ledelsen, medarbejdere og eksterne interessenter for at få input til virksomhedens tilgang til ESG.

Prioritering

Prioritering af ESG-spørgsmål og -handlinger for at finde den bedst mulige balance mellem forretningsmæssig og samfundsmæssig påvirkning.

Eksekvering

Udvikling og eksekvering af handlingsplaner for at etablere og fremme virksomhedens ESG-strategi og rapportering.

Opfølgning

Ecodesign

ESPR – Ecodesign for Sustainable Products Regulation

- Stiller krav til produkters energieffektivitet. **Producenten** er den ansvarlige.
- Fjerner de mindst energieffektive og mest miljøbelastende produkter fra markedet.
- Er i dag reguleret i Ecodesigndirektivet, som **kun omfatter 31 ”energirelaterede produktgrupper”**. Er gennemført i Ecodesignloven og –bekendtgørelsen
- *”I 2021 sparede EU’s forbrugere 120 mia. EUR og det medførte 10 % lavere energiforbrug.”* – Kommissionen

Ecodesign- forordningen

- **Foreslået forordning** offentliggjort **30. marts 2022**
- Bygger på det eksisterende **direktiv om miljøvenligt design**
- Men udvider kredsen af **produkter og krav**
- Indfører det nye **digitale produktpas**
- Forordningen anvendes, hvis der ikke er **speciallovgivning** – eller hvis denne ikke tager tilstrækkelige **miljøhensyn**

Hovedpunkter

Omfatter flere produkter og produktkrav

Informationskrav (digitalt produktpas)

Grønne offentlige indkøb

Destruktion af ikke-solgte produkter

Fremme cirkulære forretningsmodeller

Styrket markedsovervågning

Hvilke krav?

Artikel 1, nr. 1 giver mulighed for at fastsætte krav om:

- produkters holdbarhed, genbrugelighed, opgraderingsmuligheder og reparationsmuligheder
- tilstedeværelse af stoffer, der kan hæmme cirkulariteten
- energi- og ressourceeffektivitet
- genanvendte materialer
- genfremstilling og genanvendelse
- CO₂- og miljøaftryk
- oplysningskrav, herunder et digitalt produktpas.

Eksempel – Aarhus havn

- Aarhus Kommune offentliggjorde i januar 2023 et samlet beslutningsgrundlag for behandling af Aarhus Havns ansøgning om etablering af Yderhavnen.
- I forbindelse med projektet er der udarbejdet beregninger for CO₂-udledninger.
  - Beregningerne understreger, at Yderhavnen kan bidrage med CO₂-besparelser.

Eksempel – Co2-beregning

- Co2-beregneren bruges til at kalkulere mængden af Co2-udledning, man kan spare miljøet for, hvis man vælger at genanvende beton på sit byggeprojekt.
- Eksempel fra Co2-beregneren på samlet besparelsespotentiale for genanvendt beton niveau A

Vejmyndighedens samarbejdspartnere

	Omfattet fra 1. januar 2024	Omfattet fra 1. januar 2025
Ingeniører		
Entreprenører		
Juridiske/økonomiske rådgivere		

Dir: +45 33344251
Mob: +45 52344251
E-mail: lma@horten.dk

Line Markert

Partner (L)

Line Markert advises enterprises, owners and authorities in closely regulated sectors, for instance the harbour sector and the energy and supply sector. Line provides advice and sparring on regulatory, commercial and strategic affairs.

Line is specialised within complex projects, for instance inter-municipal climate adaptation projects and establishment of common supply plants (power production, sewage treatment plants, etc.) and restructuring of publicly owned companies, e.g. harbours, supply utilities, cooperation on industrial development, etc. Line's experience includes legal assistance and advice on planning and process management.

She is part of Horten's coordinating transversal team on ESG. Thus, she has an eye for her clients' and business partners' challenges, possibilities, and tasks when companies need to adapt their business to the future ESG requirements. In general, Line always helps create a good framework to strengthen the client's business in complex projects.

Furthermore, Line is responsible for Horten's engagement in the Forum for Public Boards that focuses on strengthening the board work in public companies as well as other public organisations that are managed by a board.

Career

Partner, Horten, 2011

Right of audience before the High Court, 2008

Admitted to the Danish bar, 2006

Secondment with DLA Piper, London, Project & Finance, spring 2006

Assistant Attorney, Horten, 2003-2006

Trainee, the Danish UN Mission during the Danish EU Chairmanship, autumn 2002

Education

Master of Laws, the University of Aarhus, 2003

Practice areas

Energy law & supply law

Regulatory

Dir: +45 33344293
Mob: +45 52344293
E-mail: hso@horten.dk

Henriette Soja

Partner (H)

Henriette Soja has been specialising in environmental law for many years and is among the leading attorneys in Denmark within this area of the law. She has thus advised in many leading cases within the areas of environmental, planning and construction law and has conducted negotiations and a large number of cases of general public importance within all the areas which are traditionally handled by the municipal technical administration and the municipal supply sector.

Henriette has many years' experience in environmental due diligence projects, compliance programmes and risk management in private enterprises. She has represented municipalities and private enterprises in some of the largest environmental and construction cases in recent years and has carried out legal investigations within the areas of environmental, planning and construction law.

Henriette teaches on the assistant attorney programme and the special environmental law programme under Local Government Denmark (LGDK). Since 1998, she has been a part-time lecturer at the Copenhagen Business School in the subject damages and insurance and has earlier lectured on public law at the University of Copenhagen. Henriette performs comprehensive course and lecturing activities, including special courses for authorities and private enterprises concerning environmental, municipal and administrative law.

Career

Partner, Horten, 2006
Right of audience before the Supreme Court, 2001
Partner, Bech-Bruun Law Firm, 2000-2006 (Head of the public law group, 2003-2006)
Right of audience before the High Courts, 1996
Admitted to the Danish bar, 1993
Legal Office, the Danish Environmental Protection Agency, 1988-1991

Education

Master of Laws, the University of Copenhagen, 1988

Practice areas

Environmental law, planning law & construction law
Regulatory
Litigation
Energy law & supply law
German desk

Ingen virksomhed kan stå stille. Verden er i forandring, og derfor skal lovgivningen følge trop. Den teknologiske transformation bevæger sig med lynets hast, og nye dagsordener skyder frem så hurtigt, at vi knapt når at sætte os ind i den første, før den næste ser dagens lys. Som strategisk-juridiske rådgivere er vi derfor nødt til at være nysgerrige og undersøge mulighederne uden altid at vide, præcis hvor vi ender. Ja, du hører det fra et advokatfirma.

Horten er en full-service advokatvirksomhed med over 65 års erfaring og 350 specialister, der alle står klar til at gå nye risici, udfordringer og muligheder i møde sammen med vores kunder.

Vi klæder førende organisationer på til at kunne agere og reagere inden for områder som bank og finansiering, fast ejendom, grøn energi, teknologi, IP og M&A, så de kan træffe beslutninger på et oplyst grundlag – og nogle gange endda tage modige valg.

Når verden ændrer sig, gør juraen også.
Horten – Find a way.

Vi undersøger nye risici, udfordringer og muligheder uden altid at vide, præcis hvor vi ender.

Vi klæder førende organisationer på til at kunne agere og reagere, når lovgivningen ændrer sig.

Vi er en full-service advokatvirksomhed med speciale i bank og finansiering, fast ejendom, grøn energi, teknologi, IP og M&A.

Vi er 350 specialister, der altid går nysgerrigt til værks.